

SESSION ORDINAIRE 2020-2021

18 JUIN 2021

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**modifiant l'ordonnance du 3 mai 2018 relative
aux aides pour le développement économique des
entreprises, en cas de calamité naturelle, de
perturbation grave de l'économie ou
d'événement extraordinaire**

(déposée par Mmes Barbara de RADIGUÈS (F),
Soetkin HOESSEN (N), M. Sevket TEMIZ (F),
Mme Hilde SABBE (N), M. Michaël VOSSAERT (F)
Mmes Khadija ZAMOURI (N), Bianca DEBAETS (N)
et Véronique LEFRANCQ (F))

Développements

La pandémie du Covid-19 et les mesures d'urgence, de distanciation sociale, de confinement prises pour limiter la propagation du virus ont engendré, et continuent d'engendrer, de forts impacts négatifs pour beaucoup de secteurs économiques. De nombreuses entreprises ont été significativement fragilisées.

Lors de cette crise, la Région bruxelloise a débloqué une série de moyens financiers (sous forme de primes, de prêts et de garanties) et de dispositifs d'accompagnement afin d'aider les entreprises en difficulté, pour les soutenir et pour protéger le tissu économique bruxellois.

L'ordonnance du 3 mai 2018 relative aux aides pour le développement économique des entreprises constitue le cadre légal dans lequel s'ancrent les soutiens financiers adoptés par le Gouvernement en soutien aux acteurs économiques.

GEWONE ZITTING 2020-2021

18 JUNI 2021

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van de ordonnantie van 3 mei
2018 betreffende de steun voor de
economische ontwikkeling van
ondernemingen, in geval van een natuurramp,
een ernstige verstering van de economie of een
buitengewone gebeurtenis**

(ingediend door mevrouw Barbara de RADIGUÈS (F),
mevrouw Soetkin HOESSEN (N), de heer Sevket
TEMIZ (F), mevrouw Hilde SABBE (N), de heer Michaël
VOSSAERT (F), mevrouw Khadija ZAMOURI (N),
mevrouw Bianca DEBAETS (N) en mevrouw Véronique
LEFRANCQ (F))

Toelichting

De Covid-19-pandemie en de dringende maatregelen inzake sociale afstand en lockdown die zijn genomen om de verspreiding van het virus te beperken, hebben een sterk negatief effect gehad op vele economische sectoren en hebben dat nog steeds. Veel ondernemingen zijn aanzienlijk verzwakt.

Tijdens deze crisis heeft het Brussels Gewest een reeks financiële middelen (in de vorm van premies, leningen en waarborgen) en steunmaatregelen vrijgemaakt om ondernemingen in moeilijkheden te helpen, hen te ondersteunen en het economisch weefsel in Brussel te beschermen.

De ordonnantie van 3 mei 2018 betreffende de steun voor de economische ontwikkeling van ondernemingen vormt het wettelijk kader waarop de financiële steun die de Regering aan de economische actoren verleent, is gebaseerd.

À l'aune de l'expérience de la crise du Covid-19, il nous semble aujourd'hui judicieux de proposer une modification de cette ordonnance, afin de consolider la sécurité juridique des aides adoptées et d'en assurer le bénéfice aux entreprises qui subissent spécifiquement les conséquences des mesures de restrictions sanitaires à plus long terme.

La présente proposition d'ordonnance propose des modifications qui ont pour objectif d'élargir les possibilités données au Gouvernement d'aider les entreprises touchées par une calamité naturelle, un événement extraordinaire ou une perturbation grave de l'économie.

Dans cette situation de perturbation de l'économie due au Covid-19 que nous traversons, beaucoup d'entreprises font aujourd'hui face à de lourdes difficultés financières. Pour certaines, ces difficultés mèneront malheureusement à la faillite. Pour d'autres, un rebond est encore possible, grâce notamment aux procédures de réorganisation judiciaire (PRJ).

La procédure de réorganisation judiciaire (PRJ) vise à préserver, sous le contrôle du juge, la continuité de tout ou partie de l'entreprise en difficulté. La société en difficulté qui souhaite bénéficier de la PRJ doit déposer une requête au Tribunal de l'entreprise. Un juge délégué est alors désigné pour faire rapport au Tribunal. Sur la base de ce rapport et lorsque les conditions d'admissibilité sont remplies, le Tribunal pourra déclarer la PRJ ouverte et fixer la durée du sursis, qui ne peut être normalement supérieure à six mois. L'ouverture de la PRJ protège l'entreprise de ses créanciers pendant la durée du sursis et la protège de la faillite.

Il y a trois types de réorganisation judiciaire qui se distinguent par le type d'accord recherché avec les créanciers. Il s'agit de la PRJ par accord amiable, par accord collectif, et par transfert de tout ou partie de l'activité sous l'autorité du tribunal.

La PRJ peut sauver des entreprises, préserver des activités productives et des emplois, le Gouvernement bruxellois en est conscient. Pour cette raison, le 22 avril 2021, le Gouvernement bruxellois a apporté son soutien à un projet porté simultanément par le Centre pour Entreprises en Difficulté de BECI et par Be Mediation. L'objectif de ce projet est de rendre la PRJ plus accessible, notamment financièrement, en prenant partiellement en charge (à hauteur de 75 %) les frais liés à ces démarches (frais d'avocats, de services comptables...).

In het licht van de ervaring met de Covid-19-crisis lijkt het thans zinvol een wijziging van deze ordonnantie voor te stellen, teneinde de rechtszekerheid van de goedgekeurde steun te versterken en ervoor te zorgen dat de steun ten goede komt aan de ondernemingen die op langere termijn specifiek te lijden hebben onder de gevolgen van de beperkende gezondheidsmaatregelen.

Dit voorstel van ordonnantie stelt wijzigingen voor die tot doel hebben de Regering meer mogelijkheden te geven om ondernemingen bij te staan die worden getroffen door een natuurramp, een buitengewone gebeurtenis of een ernstige verstoring van de economie.

In deze door Covid-19 veroorzaakte situatie van economische verstoring hebben veel ondernemingen nu te kampen met ernstige financiële moeilijkheden. Voor sommigen zullen deze moeilijkheden helaas tot een faillissement leiden. Voor anderen is een opleving nog steeds mogelijk, met name dankzij de procedures van gerechtelijke reorganisatie (PGR).

De procedure van gerechtelijke reorganisatie (PGR) beoogt, onder toezicht van de rechter, de continuïteit van de onderneming in moeilijkheden geheel of gedeeltelijk te vrijwaren. De onderneming in moeilijkheden die in aanmerking wil komen voor de PGR moet een verzoek indienen bij de ondernemingsrechtbank. Vervolgens wordt een gedelegeerde rechter aangewezen om verslag uit te brengen aan de Rechtbank. Op basis van dit verslag en wanneer aan de voorwaarden voor ontvankelijkheid is voldaan, kan de Rechtbank de PGR geopend verklaren en de duur van het uitstel vaststellen, die normaliter niet meer dan zes maanden mag bedragen. De opening van de PGR beschermt de onderneming tegen zijn schuldeisers voor de duur van het uitstel en beschermt haar tegen een faillissement.

Er zijn drie soorten van gerechtelijke reorganisatie, die zich onderscheiden door het soort akkoord dat met de schuldeisers wordt nagestreefd. Dit zijn de PGR bij minnelijk akkoord, bij collectief akkoord, en bij overdracht van het geheel of een gedeelte van de onderneming onder gezag van de rechtbank.

De PGR kan ondernemingen redden, productieve activiteiten en banen in stand houden, de Brusselse regering is zich daarvan bewust. Daarom heeft de Brusselse regering op 22 april 2021 haar steun toegezegd aan een project dat tegelijkertijd door het Centrum voor Ondernemingen in Moeilijkheden van BECI en door Be Mediation wordt uitgevoerd. Doel van dit project is de PGR toegankelijker te maken, met name in financieel opzicht, door een gedeeltelijke dekking (tot 75%) van de aan deze procedures verbonden kosten (honoraria van advocaten, boekhoudkundige diensten, ...).

Les entreprises qui entament ces démarches font tout pour retrouver leur rôle économique et social dans le tissu bruxellois. Pour les auteurs et autrices de la présente proposition d'ordonnance, il semble dès lors cohérent et opportun de les soutenir dans leur effort en permettant à ces entreprises de bénéficier des primes prévues en cas de calamité naturelle, d'événement extraordinaire ou de perturbation grave de l'économie, à l'instar de la présente situation découlant de la pandémie de Covid-19. Cette disposition s'inscrit en bonne coordination et cohérence avec les précédentes décisions du Gouvernement.

La présente modification de l'ordonnance vise également à permettre au Gouvernement des adaptations de recouvrement des aides perçues en cas de faillite, liquidation et cessation, dans le cadre du soutien en cas de calamité naturelle, de perturbation grave de l'économie ou d'événement extraordinaire.

Commentaire des articles

Article 1er

Cette disposition n'appelle aucun commentaire particulier. Elle définit la portée de la présente proposition d'ordonnance et correspond à une condition de forme substantielle imposée par l'article 8, alinéa 2, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises.

Article 2

Cette disposition vise à compléter le titre du chapitre VIII de l'ordonnance du 3 mai 2018 afin de l'accorder avec la modification proposée à l'article 3, 1°, de la présente proposition d'ordonnance.

Article 3

Cette disposition vise à compléter l'article 28, alinéa 1er, de l'ordonnance du 3 mai 2018 afin d'en élargir la portée aux perturbations graves de l'économie.

La réglementation européenne ne définit la crise du Covid-19 ni comme une calamité naturelle, ni comme un événement extraordinaire (art. 107, (2), b), TFUE), mais comme une perturbation grave de l'économie (art. 107, (3), b), TFUE). Il en va de même pour les conséquences économiques liées à la crise du Brexit.

Il est donc judicieux d'ajouter ce terme à la réglementation bruxelloise relative aux aides économiques afin d'en assurer encore davantage la conformité au cadre réglementaire européen.

De ondernemingen die dit proces op gang brengen, doen er alles aan om hun economische en sociale rol in het weefsel van Brussel terug te winnen. Voor de opstellers van dit voorstel van ordonnantie lijkt het dan ook coherent en passend om hen in hun inspanningen te steunen door deze ondernemingen in aanmerking te laten komen voor de premies die zijn vastgesteld in geval van een natuurramp, een buitengewone gebeurtenis of een ernstige verstoring van de economie, zoals de huidige situatie als gevolg van de Covid-19-pandemie. Deze bepaling is in overeenstemming met eerdere beslissingen van de Regering.

Deze wijziging van de ordonnantie beoogt tevens de Regering in staat te stellen de terugvordering van ontvangen steun aan te passen in geval van faillissement, vereffening of stopzetting, in het kader van de steun bij een natuurramp, een ernstige economische verstoring of een buitengewone gebeurtenis.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Deze bepaling behoeft geen bijzondere commentaar. Zij bepaalt de draagwijdte van dit voorstel van ordonnantie en voldoet aan een wezenlijke voorwaarde inzake de vorm, opgelegd door artikel 8, tweede lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 betreffende de Brusselse instellingen.

Artikel 2

Deze bepaling strekt tot aanvulling van de titel van hoofdstuk VIII van de ordonnantie van 3 mei 2018 teneinde deze af te stemmen op de wijziging die wordt voorgesteld in artikel 3 1° van dit voorstel van ordonnantie.

Artikel 3

Deze bepaling strekt ertoe artikel 28, eerste lid van de ordonnantie van 3 mei 2018 aan te vullen, teneinde het toepassingsgebied ervan uit te breiden tot ernstige verstoringen van de economie.

De Europese regelgeving omschrijft de Covid-19-crisis niet als een natuurramp of als een buitengewone gebeurtenis (art. 107, (2), b), VWEU), maar als een ernstige verstoring van de economie (art. 107, (3), b), VWEU). Hetzelfde geldt voor de economische gevolgen in verband met de Brexit-crisis.

Het is dus verstandig deze term toe te voegen aan de Brusselse regelgeving inzake economische steun, teneinde de overeenstemming ervan met het Europese regelgevingskader nog beter te waarborgen.

Cette disposition vise à compléter l'article 28, alinéa 1er, de l'ordonnance du 3 mai 2018 afin de permettre au gouvernement d'octroyer, en cas de grave de calamité naturelle, de perturbation grave l'économie ou d'événement extraordinaire, des aides aux entreprises ne visant uniquement pas la réparation d'un dommage matériel, mais s'inscrivant dans un souci de relance post-crise.

Cette disposition vise à modifier l'article 28, alinéa 2, de l'ordonnance du 3 mai 2018.

L'insertion de ce point 1° n'appelle pas de commentaire particulier. Elle vise à résoudre une critique formulée par le Conseil d'Etat.

L'insertion de ce point 2° vise à permettre au Gouvernement de cibler les aides octroyées aux entreprises afin de soutenir les entreprises les plus touchées.

Le ciblage des aides fait partie des propositions de recommandations issues de la Commission spéciale Covid - 19 et a été mis en oeuvre dans le cadre de plusieurs aides aux entreprises dites « de deuxième vague ». Cette modification donne une base légale claire et précise aux conditions supplémentaires d'octroi des aides Covid reprises dans les arrêtés d'exécution associés.

L'insertion de ce point 3° vise à offrir davantage de souplesse au Gouvernement en cas de calamité naturelle, de perturbation grave de l'économie ou d'événement extraordinaire afin de soutenir avec le plus d'efficacité et de pertinence le tissu économique bruxellois.

La dérogation à l'article 41,- 3°, permet au Gouvernement d'accorder des aides aux entreprises en procédure de réorganisation judiciaire.

La dérogation à l'article 45 permet au Gouvernement de ne pas réclamer les aides données dans les conditions du chapitre VIII en cas de faillite ou de cessation d'activité.

Article 4

Cette disposition introduit une modification technique à l'article 48, alinéa 2, de l'ordonnance du 3 mai 2018. Elle vise à préciser l'entrée en vigueur des présentes modifications afin d'éviter que deux textes ne soient en vigueur sur la même période.

Article 5

Cette disposition fixe une entrée en vigueur rétroactive de la présence proposition d'ordonnance afin que celle-ci renforce la base juridique des primes et des aides déjà proposées dans la cadre de la crise du Covid-19.

Deze bepaling strekt ertoe artikel 28, eerste lid van de ordonnantie van 3 mei 2018 aan te vullen, zodat de regering in geval van een ernstige natuurramp, een ernstige verstoring van de economie of een buitengewone gebeurtenis, steun kan verlenen aan ondernemingen die niet alleen gericht is op het herstel van de materiële schade, maar past in het kader van een herstel na de crisis.

Deze bepaling strekt ertoe artikel 28, tweede lid van de ordonnantie van 3 mei 2018 te wijzigen.

De invoeging van dit punt 1° behoeft geen bijzondere commentaar. Zij heeft tot doel een punt van kritiek van de Raad van State op te lossen.

De invoeging van dit punt 2° strekt ertoe de Regering in staat te stellen de aan de ondernemingen verleende steun te richten op ondersteuning van de meest getroffen ondernemingen.

Het richten van de steun maakt deel uit van de voorgestelde aanbevelingen van de Bijzondere Commissie Covid-19 en werd ten uitvoer gelegd in het kader van verscheidene zogenaamde "tweede golf"-steunmaatregelen voor ondernemingen. Deze wijziging verschaft een duidelijke en precieze rechtsgrondslag voor de aanvullende voorwaarden voor de toekenning van Covid-steun die in de bijbehorende uitvoeringsbesluiten zijn opgenomen.

De invoeging van dit punt 3° strekt ertoe de Regering meer flexibiliteit te geven in geval van een natuurramp, ernstige verstoring van de economie of buitengewone gebeurtenis, om het Brusselse economische weefsel zo doeltreffend en relevant mogelijk te ondersteunen.

De afwijking van artikel 41, 3°, staat de Regering toe steun te verlenen aan ondernemingen die zich in een procedure van gerechtelijke reorganisatie bevinden.

De afwijking van artikel 45 staat de Regering toe de onder de voorwaarden van hoofdstuk VIII verleende steun niet terug te vorderen in geval van faillissement of stopzetting van de activiteiten.

Artikel 4

Met deze bepaling wordt een technische wijziging aangebracht in artikel 48, tweede lid, van de ordonnantie van 3 mei 2018. Zij strekt ertoe de inwerkingtreding van deze wijzigingen te verduidelijken, om te voorkomen dat in dezelfde periode twee teksten van kracht zijn

Artikel 5

Deze bepaling voorziet in een inwerkingtreding met terugwerkende kracht van het voorstel van ordonnantie om de rechtsgrondslag voor de premies en de steun die reeds in het kader van de Covid-19-crisis werden aangeboden, te versterken.

Cette disposition permettra également d'agir sur la question du remboursement des primes Covid-19 en cas de faillite.

Il est à noter que la Cour constitutionnelle permet une telle rétroactivité « lorsqu'elle est indispensable à la réalisation d'un objectif d'intérêt général, tel que le bon fonctionnement ou la continuité du service public. » Les autrices et auteurs de la présente proposition d'ordonnance considèrent que cette condition est bien d'application dans le cas présent.

Barbara de RADIGUÈS (F)
Soetkin HOESSEN (N)
Sevket TEMIZ (F)
Hilde SABBE (N)
Michaël VOSSAERT (F)
Khadija ZAMOURI (N)
Bianca DEBAETS (N)
Véronique LEFRANCQ (F)

Deze bepaling zal het eveneens mogelijk maken de kwestie van de terugbetaling van de Covid-19-premies in geval van faillissement aan te pakken.

Er zij op gewezen dat het Grondwettelijk Hof een dergelijke terugwerkende kracht toestaat wanneer deze “onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang, zoals de goede werking of de continuïteit van de openbare dienst”. De opstellers van dit voorstel van ordonnantie zijn van mening dat deze voorwaarde in dit geval van toepassing is.

PROPOSITION D'ORDONNANCE

modifiant l'ordonnance du 3 mai 2018 relative aux aides pour le développement économique des entreprises, en cas de calamité naturelle, de perturbation grave de l'économie ou d'événement extraordinaire

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Dans l'ordonnance du 3 mai 2018 relative aux aides pour le développement économique des entreprises, l'intitulé du chapitre VIII est remplacé par ce qui suit :

« CHAPITRE VIII. - Aide aux entreprises touchées par une calamité naturelle, une perturbation grave de l'économie ou un événement extraordinaire ».

Article 3

À l'article 28 de la même ordonnance, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans l'alinéa 1er, les mots « , une perturbation grave de l'économie telle que visée à l'article 107 (3) b du TFUE » sont insérés entre les mots « une calamité naturelle » et les mots « ou un événement extraordinaire » ;

2° dans l'alinéa 1er, les mots « les investissements et dépenses de relance, » sont insérés entre les mots « dommages matériels, » et les mots « pour les pertes de revenus » ;

3° l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit :

« Le Gouvernement peut, dans le cadre de la présente aide :

1° déterminer ce qu'il faut entendre par calamité naturelle, perturbation grave de l'économie et événement extraordinaire ou reconnaître certaines occurrences comme telles ;

2° déterminer les entreprises admissibles ou exclues, les conditions d'éligibilité et les critères d'attribution ;

3° déroger à l'article 41, - 3°, et à l'article 45. ».

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

tot wijziging van de ordonnantie van 3 mei 2018 betreffende de steun voor de economische ontwikkeling van ondernemingen, in geval van een natuurramp een ernstige verstoring van de economie of een buitengewone gebeurtenis

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In de ordonnantie van 3 mei 2018 betreffende de steun voor de economische ontwikkeling van ondernemingen wordt het opschrift van hoofdstuk VIII vervangen als volgt :

“HOOFDSTUK VIII. - Steun aan ondernemingen getroffen door een natuurramp, een ernstige verstoring in de economie of een buitengewone gebeurtenis”.

Artikel 3

In artikel 28 van dezelfde ordonnantie worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden de woorden “, een ernstige verstoring in de economie als bedoeld in artikel 107 (3) b van het VWEU” ingevoegd tussen de woorden “een natuurramp” en de woorden “of een buitengewone gebeurtenis”;

2° in het eerste lid worden de woorden “de herlanceringsinvesteringen en -uitgaven,” ingevoegd tussen de woorden “materiële schade,” en de woorden “het inkomensverlies”;

3° het tweede lid wordt vervangen als volgt :

“De Regering kan in het kader van deze steun :

1° bepalen wat wordt verstaan onder natuurramp, ernstige verstoring in de economie en buitengewone gebeurtenis of bepaalde voorvallen als dusdanig erkennen ;

2° de in aanmerking komende of uitgesloten ondernemingen, ontvankelijkheidsvoorwaarden en toekenningscriteria bepalen ;

3° afwijken van artikel 41, 3° en artikel 45.”.

Article 4

Dans l'article 48, alinéa 2, de la même ordonnance, les mots « avant l'entrée en vigueur du présent article » sont remplacés par les mots « sur la base de cette ordonnance. ».

Article 5

La présente ordonnance entre en vigueur le lendemain de sa publication au *Moniteur belge*.

Les articles 3 et 4 produisent leurs effets le 13 mars 2020.

Barbara de RADIGUÈS (F)
Soetkin HOESSEN (N)
Sevket TEMIZ (F)
Hilde SABBE (N)
Michaël VOSSAERT (F)
Khadija ZAMOURI (N)
Bianca DEBAETS (N)
Véronique LEFRANCQ (F)

Artikel 4

In artikel 48, tweede lid, van dezelfde ordonnantie worden de woorden “voor de inwerkingtreding van dit artikel” vervangen door de woorden “op grond van die ordonnantie.”.

Artikel 5

Deze ordonnantie treedt in werking de dag na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

De artikelen 3 en 4 hebben uitwerking met ingang van 13 maart 2020.